

Romeo a Julie

William Shakespeare | 1597

Literární kontext

Dílo **Romeo a Julie** je jedním z nejznámějších a nejčastěji inscenovaných dramat Williama Shakespeara. Bylo vydáno v období **renesance**, konkrétně v roce 1597. Shakespeare čerpal inspiraci z italské povídky **The Tragical History of Romeus and Juliet** od Arthura Brookea, která byla založena na starší italské legendě.

V době, kdy bylo dílo napsáno, byla Anglie pod vládou královny Alžběty I., což bylo období kulturního rozkvetu a rozvoje divadla. Dílo se stalo jedním z nejvýznamnějších děl anglické literatury a dodnes je považováno za klasiku světové literatury.

Charakteristika díla

Dílo je tragédií, která se zabývá tématem lásky, osudu a konfliktu mezi dvěma zneprátelenými rodinami. Hlavními postavami jsou mladí milenci Romeo a Julie, jejichž láska je odsouzena k tragickému konci kvůli nenávisti mezi jejich rodinami, Kapulety a Monteky. Dílo zkoumá sílu lásky, osudovost událostí a následky rodinných sporů.

Je chronologicky uspořádané a děj se odehrává v pěti dějstvích. Dílo je napsáno v tzv. *Blankversu* (verš o pěti stopách, končící na přízvučnou slabiku, naturální pro angličtinu). Shakespeareova díla lze díky Blankversu jasně poznat.

V díle se objevuje spousta literárních prostředků, jako jsou próza i poezie, metafory, figury, inverze, či citově zabarvený jazyk.

Inspirací pro dílo byla řecká tragédie **Phiramus a Thisbé**.

Děj a motivy

Děj

Příběh se odehrává v 16. století v italském městě Verona, kde žily dva významné rody – **Kapuleti** a **Montekové**. Mezi nimi se již léta táhl dávný spor. Děj příběhu začíná popisem střetu mezi Monteky a Kapulety na náměstí ve Veroně, který ukončí až vévoda Eskalus. Těmito vyhocenými spory mezi oběma rody je naplněno první jednání tragédie.

Nyní se však po celé Veroně šíří zpráva, že u Kapuletů bude velký maskarní ples a při této příležitosti má být oznámeno zasnoubení Julie s Parisem. Toto se dozví i Montek Romeo a se svými dvěma věrnými druhy Merkuciem a Benvoliem se rozhodne navštívit tento ples, přestože se koná v domě úhlavních nepřátel. Romeo tam se svými druhy pod rouškou plesové masky skutečně pronikne a ocitne se na plese, kde jsou přítomni všichni příbuzní a známí rodiny Kapuletů. Tybalt však Romea pozná a chce ho zostudit tím, že vyprovokuje bitku kvůli tomu, že si dovolil vstoupit na ples Kapuletů. Starý Kapulet ale jeho počínání zastaví s tím, že nechce skandál po celé Veroně. Romeo tedy se svými přáteli zůstává na plese a spatří zde Julii. Ta se mu zdá překrásná a říká, že doposud nepoznal lásku, dokud nespatřil tuto ženu. Láska na první pohled.

Ples pomalu končí, ale oba mladí lidé na sebe musí pořád myslet. Romeo v noci tajně navštíví zahradu Kapuletů a vyslechne Juliino vyznání vřelých citů k němu (známé jako *Balkonová scéna*). Sám se pak dá poznat a pod balkónem u Juliiny ložnice jí otevřeně vyzná lásku. Druhý den oba milence tajně oddá otec Vavřinec, který mladou dvojici podporuje, protože doufá, že sňatek Romea a Julie pomůže jejich rodiny usmířit.

Jenže Tybalt, Juliin bratranec, nenávidí Romea. Odpoledne v den svatby zabije Tybalt Romeova přítele Merkucia, který přijme výzvu k boji místo Romea (ten Tybalta nyní považuje za příbuzného), a Romeo následně zabije Tybalta. Za vraždu Tybalta je vyhoštěn z města Verony a odchází do Mantovy. Mladí manželé se musí rozloučit. Pan Kapulet, který samozřejmě nic neví o sňatku své dcery, má pro Julii zprávu, že již zítra bude mít svatbu s Parisem. Julie s tím nesouhlasí, ale otec jí dá jen dvě možnosti: buď svatba s Parisem, nebo ať táhne z jeho domu. Proto zoufalá Julie s pomocí chůvy požádá otce Vavřince o pomoc. Ten zajistí nápoj, po kterém bude Julie vypadat mrtvá, a Romeo si pro ni nakonec přijde do hrobky Kapuletů.

Nápoj ji uspí a Julie skutečně vypadá jako mrtvá. O jejím pohřbu se dozví i Romeo, ke kterému shodou náhod nedorazil posel od otce Vavřince se zprávou, že Julie ve skutečnosti nezemřela. Posel nedorazil, protože nebyl vpuštěn do města kvůli zdejšímu moru. Romeo si koupí jed u lékárníka v Mantově, vrátí se zpět do Verony a jde naposledy políbit Julii. Na hřbitově potká Parise a v souboji jej zabije. Romeo poté vstoupí do hrobky Kapuletů a spatří Julii. Zoufá si nad osudem a její smrtí a znovu jí vyznává lásku. Po rozloučení se světem Romeo jed vypije. Julie se probouzí, ale Romeo vedle ní leží již mrtvý. Zdrčená Julie vezme Romeovu dýku a probodne se. Takto skončil věčný spor mezi rodinami Kapuletů a Monteků, rodiny usmířil až smutek nad ztrátou jejich dětí. Nechaly vystavět zlaté sochy Romea a Julie, které ve Veroně stojí dodnes.

Důležité Postavy

V díle se nachází spousta postav, mezi nejdůležitější patří:

- Romeo Montek** - mladý muž z rodu Monteků, zamilovaný do Julie
- Julie Kapuletová** - mladá žena z rodu Kapuletů, zamilovaná do Roma
- Merkucio** - Romeův přítel, veselý a vtipný
- Paris** - urozený mladík, který chce oženit Julii
- Tybalt** - Juliin bratr, vášnivý a hrdý
- František** - mnich, který pomáhá Romeovi a Julii

Autor

Datum narození není přesně známo, odhaduje se **1564 – 1616**.

Narodil se ve Stratfordu nad Avonou v Anglii. Byl dramatikem, básníkem a hercem. Je považován za jednoho z největších spisovatelů anglické literatury a jeho díla jsou dodnes široce studována a inscenována po celém světě. Vystudoval gymnázium. V 18 letech se oženil s Anne Hathawayovou.

- 1593 - 1594 – divadla zavřena kvůli epidemii moru

stal se členem nové divadelní společnosti Služebníci lorda komořího (Lord Chamberlain’s Men), která se v roce 1599 přemístila do divadla the Globe

- 1613 - divadlo the Globe vyhořelo a společnost se přesouvá do divadla Blackfairs v tu dobu však Shakespeare odchází zpět za manželkou do svého rodiště, kde zůstává až do své smrti

Dílo

- Komedie** – Zkrocení zlé ženy, Kupec benátský, Veselé paničky windsorské
- Tragédie** – Hamlet, Romeo a Julie, Othelo, Macbeth
- Historické hry** – Jindřich IV., Jindřich VIII., Richard II.
- Sonety** – básnická sbírka 154 sonetů; téma - láska, krása, politika a pomíjivost života a citů; sonety nemají název, ale jsou číslované; Shakespeare využívá pětistopý jambický verš;

Dodatečné údaje o díle

Lze zmínit **katarzi** – pocit očistění, který divák zažívá po sledování tragédie, kdy se ztotožní s hrdiny a prožije jejich utrpení. *Jakoby ten konec byl správný.*

Interpretace jako přirovnání k Ježiši Kristu – obě postavy zemřely mladé, kvůli lásce k lidem (Romeo a Julie k sobě navzájem, Ježíš ke všem lidem), obě postavy přinesly smíření (Romeo a Julie smíření mezi rodinami, Ježíš smíření mezi Bohem a lidmi).